

Susanne Janum

Emne: Politikerspørgsmål fra Indre By Lokaludvalg om monumenter i Indre Bys offentlige rum - 2019-0188181
Vedhæftede filer: Administrationsgrundlag for monumentområdet i Københavns Kommune.PDF

Fra: TMFKP BD Rådhuspost

Sendt: 17. juli 2019 09:44

Til: Bent Lohmann

Cc: Christian Christensen; Jeppe Lefoli Ernst

Emne: SV: Politikerspørgsmål fra Indre By Lokaludvalg om monumenter i Indre Bys offentlige rum - 2019-0188181

Kære Bent Lohmann,

Tak for din henvendelse fra den 11. juli 2019 til Teknik- og Miljøudvalget, Kultur- og Fritidsudvalget og Rådet for Visuel Kunst omkring beslutninger om kunst i Indre Bys offentlige rum, herunder forslag om opsætning af en sokkel til monumenter på Nørreport, samt ønske om inddragelse af Lokaludvalgene i den videre proces vedr. udvikling af en strategi for kunst i byrummet. På grund af sommerferie får du svar fra mig, da dine spørgsmål vedrører mig ansvarsområde i Teknik- og Miljøforvaltningen. Du kan således her finde svar på de dele af dine spørgsmål, der vedrører Teknik- og Miljøforvaltningens ressortområde. Hvis du har yderligere spørgsmål, er du velkommen til at henvende dig til Teknik- og Miljøudvalget igen efter ferien.

Hvad angår spørgsmålet omkring offentlig høring i forbindelse med beslutninger om kunst i det offentlige rum, kan jeg oplyse, at beslutningen om, hvilke monumenter der opstilles i det offentlige rum, altid ligger altid hos Teknik- og Miljøudvalget og Borgerrepræsentationen. Den politiske indstilling udformes i henhold til de høringssvar, der indhentes fra Rådet for Visuel Kunst og det lokaludvalg, i hvis område monumentet ønskes opstillet. Rådet for Visuel Kunst udtaler sig om værkets kunstneriske værdi og dets æstetiske udtryk i forhold til omgivelserne, mens lokaludvalgene forholder sig til, hvor i byrummet monumentet med fordel kan placeres og monumentets lokale forankring. Lokaludvalget fungerer samtidig som talerør for de lokales holdninger. Grunden til, at forvaltningen indhenter høringssvar hos lokaludvalgene er netop at sikre, at borgere i nærmiljøet bliver informeret og får mulighed for at give deres mening til kende, og det påhviler det pågældende lokaludvalg at iværksætte den offentlige høring i lokalområdet, som lokaludvalget finder fornødent. Forslag om opsætning af et monument i det offentlige rum behandles således efter principperne i det administrationsgrundlag for opstilling af nye monumenter, der blev godkendt af Teknik- og Miljøudvalget den 7. maj 2018 (vedhæftet).

Opstilling af en sokkel ved Nørreport til skiftende opstillinger af skulpturer er en spændende idé, som forvaltningen kan støtte, men desværre finder besværlig at gennemføre. Sagen er nemlig den, at forvaltningen ikke ligger inde med et lager af ikke-opstillede værker til sådanne skiftende udstillinger. Det vil samtidig være yderst omkostningstungt at flytte allerede opstillede skulpturer til fordel for en midlertidig placering ved Nørreport. Midlertidige kunsttiltag i det offentlige byrum kræver dog ikke politisk godkendelse, men blot en tilladelse hertil fra Teknik- og Miljøforvaltningen. Forvaltningen hører derfor gerne mere om idéerne for soklen, herunder om Indre By Lokaludvalg har nærmere idéer til, hvilke skulpturer og statuer der evt. forestilles udstillet på et sådant sted og hvordan dette evt. vil kunne finansieres.

Vedrørende udvikling af en strategi for kunst i byrummet, kan jeg oplyse, at det er op til Rådet for Visuel Kunst at afgøre, om rådet vil udvikle en sådan strategi, samt hvad denne strategi nærmere skal indeholde. Det er i den forbindelse også op til rådet at afgøre, hvordan der i den forbindelse eventuelt kan sikres inddragelse af lokaludvalgene.

Endnu en gang tak for din henvendelse. Jeg håber, at du hermed har fået svar på dine spørgsmål.

Med venlig hilsen

Jon Pape
Serviceområdechef
Byens Drift

KØBENHAVNS KOMMUNE
Teknik- og Miljøforvaltningen

26. april 2018

Sagsnr.
2017-0378846

Dokumentnr.
2017-0378846-1

Administrationsgrundlag for monumentområdet i Københavns Kommune

Principper

Herunder er anført en liste over de principper, der er udslagsgivende ved en udvælgelse af monumenter til opstilling i det offentlige byrum:

- **Monumentets/skulpturens væsentlighed og betydning**
Et monuments/en skulpturs væsentlighed skal overordnet have en relation til København som by, kommune, national hovedstad eller europæisk metropol og kan have et lokalt, nationalt eller internationalt sigte. Monumentet/skulpturen kan afspejle en berømt dansker eller københavner, en national, historisk begivenhed, eller det kan skildre en person eller begivenhed, der er specielt knyttet til København. Hvis kommunen eller nationen i forvejen har et monument for det samme emne, skal ansøger argumentere for, hvorfor endnu et opstilles. I vurderingen af værket vil der blive lagt vægt på forslag, der forholder sig til aktuelle strømninger i samfundet. Det kan fx være mindesmærker for kvinder, minoriteter eller skelsættende begivenheder i samtiden.
- **Kunstværkets kvalitet**
Et kunstværk bør knytte an til praksisser inden for europæisk nutidskunst og have en lødighed og karat, der som minimum står mål med det bedste, der kan præsteres i den danske kunstverden. Kunstværker, der udviser mod til også at gå ud over den traditionelle kunstopfattelse og gå nye veje, vil blive prioriteret, ligesom det efterstræbes at støtte en mangfoldighed af kunstnere frem for altid at benytte de samme få. Er der tale om en portrætskulptur, skal den skildrede person være umiddelbart genkendelig.
- **Materialevalg**
Værkerne skal være udført af materialer, der er egnede til at stå udendørs i det offentlige byrum og til at modstå det vekslende danske vejrlig, folks almindelige færden ved og på værket samt mildere hærværk som fx graffiti. Værkerne skal derfor være anti-graffitibehandlede. Det valgte materiale skal gå i spænd med det, kunstværket forestiller eller betyder.

Sekretariat - U

Islands Brygge 37
Postboks 394
2300 København S

EAN nummer
5798009809452

- **Monumentets placering**

Afgørende for placeringen er stedets ånd og historie. Også her skal der i forslaget tages hensyn til, om monumentet er af lokal, national eller international karakter. I nogle tilfælde vil et monument kunne passes ind i områder, som gennem årene har fået identitet gennem opsætning af en bestemt type monumenter og kunstværker. Det gælder Churchillparkens monumenter med relation til krigen i det 20. århundrede, Langelinies monumenter, der refererer til handel, søfart og Grønland, samt promenaden langs Søerne med nyere, nonfigurativ kunst. Ved et monuments placering skal der endvidere tages hensyn til en æstetisk indpasning i byrummet, fredningsbestemmelser, ledningsføring og tilgængelighed.

- **Helhedsbetragtning**

Værket vil blive vurderet ud fra en helhedsbetragtning i forhold til eksisterende værker, deres placeringer og udtryk, så der skabes en balance mellem og fordeling i kunstoplevelserne i byen.

Proces for indgivelse af forslag

Forslag om opsætning af et monument i det offentlige rum stiles til Teknik- og Miljøforvaltningen. Det bør indeholde oplysninger om monumentets fysiske udformning, om kunstneren og en begrundelse for, hvorfor det er væsentligt at rejse monumentet. Endvidere bør den ønskede placering være angivet på et kort. For at Teknik- og Miljøudvalget samt Borgerrepræsentationen kan vurdere de indsendte forslag bedst muligt, skal forslagsstillere vedlægge en skitse eller model af kunstværket.

Der kan læses mere om processen på Københavns Kommunes hjemmeside www.kk.dk. I tvivlstilfælde anbefales det, at forslagsstiller tager kontakt til Teknik- og Miljøforvaltningen for råd og vejledning om processen, inden forslaget indsendes.

De indkomne forslag vil blive behandlet i en årlig indstilling. Når forvaltningen modtager forslagene, sendes de i høringsrunde i Billedkunstudvalget og i de lokaludvalg, i hvis bydele monumenterne ønskes opstillet. Billedkunstudvalget udtaler sig om værkets kunstneriske værdi og dets æstetiske udtryk i forhold til omgivelserne. Lokaludvalgene forholder sig til, hvor i byrummet monumentet med fordel kan placeres, monumentets lokale forankring og fungerer samtidig som talerør for de lokales holdninger.

Når høringsprocessen er tilendebragt, foretager Teknik- og Miljøforvaltningen en samlet vurdering af de indkomne forslag ud fra høringssvarene og de opstillede kriterier i administrationsgrundlaget, og sender forvaltningens anbefaling og begrundede prioritering til Teknik- og Miljøudvalget. Når Teknik- og Miljøudvalget har

godkendt indstillingen, og såfremt der er tale om modtagelse af en gave, sendes den til Borgerrepræsentationen til endelig vedtagelse af, hvilke monumenter der kan modtages og opstilles i det københavnske byrum.

Forslagsstiller er ansvarlig for at finde den nødvendige finansiering til alle udgifter i forbindelse med opstilling af monumentet, herunder fremstilling, honorering af kunstner samt udgifter til støbning af fundament, anti-graffitibehandling og transport. Finansieringen behøver ikke være på plads, når forslaget indsendes til kommunen. Hvis Teknik- og Miljøudvalget og Borgerrepræsentationen træffer beslutning om modtagelse og opstilling af et monument, hvor finansieringen ikke er på plads, vil beslutningen være betinget af, at forslagsstiller skaffer finansieringen.

I forbindelse med afsløringen af monumentet overdrager giveren det til Københavns Kommune, som herefter påtager sig ejerskab og vedligeholdelsespligten.

Susanne Janum

Emne: Indre By Lokaludvalg om monumenter i Indre Bys offentlige rum
Vedhæftede filer: Indre By Lokaludvalg om monumenter i Indre Bys offentlige rum.pdf; Monumenter for Christian IV Inger Christensen og Karen Blixen.pdf

Fra: Christian Christensen
Sendt: 11. juli 2019 09:52
Til: BRDL_TMU; BRDL_KFU; Rasmus Nielsen
Cc: Jeppe Lefoli Ernst
Emne: Indre By Lokaludvalg om monumenter i Indre Bys offentlige rum

Kære medlemmer af Teknik- og Miljøudvalget, Kultur- og Fritidsudvalget og Rådet for Visuel Kunst
Jeg har vedhæftet et brev+bilag fra Indre By Lokaludvalg om monumenter i Indre Bys offentlige rum.

Venlig hilsen
Christian

Med venlig hilsen

Christian Christensen
Udvalgssekretær
Sekretariatet for Indre By og Christianshavns Lokaludvalg

Indre By Lokaludvalg

Teknik- og Miljøudvalget
Kultur- og Fritidsudvalget
Rådet for Visuel Kunst

Indre By Lokaludvalg har den 13. juni 2019 drøftet Teknik- og Miljøforvaltningens indstillinger i sagen ”Indkomne forslag i 2018 til nye monumenter i det offentlige rum” vedr. monument for Inger Christensen i Østre Anlæg og statue af Karen Blixen på Sankt Annæ Plads, som Teknik- og Miljøudvalget godkendte den 8. april 2019.

I drøftelsen var vi også omkring statuen af Christian IV, der i maj 2019 blev opstillet ved Børsrampen.

Vi konkluderede, at der tilsyneladende er en rød tråd i, dels at kunstnerne selv får finansieret deres skulpturprojekter og dels at kommunen har svært ved at sige nej til selvfinansierede monumenter.

På baggrund af de nævnte sager foreslår vi derfor, at beslutninger om kunst i Indre Bys offentlige rum sendes i offentlig høring, fx på [bliv hørt-portal](#)en, og/eller drøftes på et borgermøde, før en endelig beslutning træffes, da sådanne beslutninger betyder noget for folk.

Derudover foreslår vi, at der opsættes en sokkel på Nørreport, hvor nogle af de mange gemte/glemte skulpturer og statuer kan stå på skift f.eks. med en årlig udskiftning. Der mangler et mødested på Nørreport, som er entydigt. Det vil et sådant sted for midlertidige skulpturer kunne løse.

I bilaget nedenfor ses en gengivelse af indstillingen til lokaludvalget, som udgjorde grundlaget for ovennævnte forslag.

Efter lokaludvalgets møde den 13. juni i 2019 har jeg læst oplægget til Rådet for Visuel Kunst om den videre proces vedr. udvikling af en strategi for kunst i byrummet, som Rådet tog stilling til den 24. juni 2019.

I fortsættelse af lokaludvalgets drøftelser af kunst i byrummet beder jeg om, at Indre By Lokaludvalg og også gerne de øvrige lokaludvalg inddrages i processen.

Med venlig hilsen

Bent Lohmann,
Formand

11. juli 2019
J.nr. 2019-0151355

BILAG

Fra indstillingen til lokaludvalgets møde den 13. juni 2019:

Statue af Christian IV ved Børs-rampen

I 2009 modtog Teknik- og Miljøforvaltningen en ansøgning fra en privat interessegruppe om opstilling af en statue af Christian IV som bygherre i det københavnske byrum af Hans Pauli Olsen.

Billedkunstudvalget fandt, at udkastet til statuen havde fine kunstneriske kvaliteter. Der blev ikke indhentet høringssvar fra Indre By Lokaludvalg, da det på daværende tidspunkt ikke var kutyme. Den 8. februar og den 14. maj 2018 foreslog lokaludvalget, at Teknik- og Miljøudvalget og Kultur- og Fritidsudvalget genovervejer placeringen af Christian IV.-statuen.

I mødet den 8. februar 2018 besluttede lokaludvalget at udtale, at det ud fra en skitse, som Teknik- og Miljøforvaltningen havde sendt, vurderer, at statuen er grotesk og malplaceret;

- grotesk, fordi man ikke kan "læse", at de nedadvendte tårne, som Christian IV står ovenpå, er spejlinger i vandet. Umiddelbart ser det ud som om, han står oven på tårne, der vender den forkerte vej.
- malplaceret, fordi statuen vil skæmme og næsten gøre grin med Børsbygningen, der jo er en af de flotteste bygninger i Indre By.

Med brevet den 14. maj 2018 sendte lokaludvalget resultaterne af lokaludvalgets borgerpanelundersøgelse vedr. statuen.

Statuen blev opstillet og afsløret ved en ceremoni d. 10. maj 2019 ved Børs-rampen.

Monument for Inger Christensen i Østre Anlæg

Den 10. januar 2019 besluttede lokaludvalget et høringssvar om et forslag til skulptur for digteren Inger Christensen fra Creator Projects, som er et kunst- og kulturbureau.

Fra lokaludvalgets høringssvar:

"Vi er enig med forslagsstilleren i, at Inger Christensen fortjener et monument og at Østre Anlæg er det rette sted at placere monumentet. Men lokaludvalget kan ikke kæde den foreslåede skulptur sammen med Inger Christensen; en skulptur af en kvinde uden hoved, men med bryster – hvad er ideen med værket? Den foreslåede skulptur er

ikke Inger Christensen og den foreslåede kunstner er ikke den rette til at portrættere hende.

Et monument for digteren Inger Christensen skal dreje sig om hendes poesi, idet det er poesiens væsen at skabe afklaring og forenkling.

Lokaludvalget ser Inger Christensen som en minimalistisk person og en systemdigter. Vi foreslår, at der udskrives en kunstnerkonkurrence, der tager udgangspunkt i dette. I den videre proces kan man spørge hendes søn Peter Borum til råds.

Hvis den foreslåede skulptur sættes op, skal der være en forklarende tekst. Den foreslåede placering på Hundelufferhøjen er ikke velvalgt. Der kommer ingen. Plænen i hjørnet ved Oslo Plads / Stockholmsgade er bedre."

I sit møde den 8. april 2019 besluttede Teknik- og Miljøudvalget, at et monument for Inger Christensen kan opsættes i Østre Anlæg inden udgangen af 2021.

Fra sagsfremstillingen:

"Forslagsstiller til monumentet er kunst- og kulturbureauet Creator Projects. Værket, der udføres af den norske billedhugger Kaare Golle, er tænkt som en siddende bronzefigur, der ikke forestiller Inger Christensen, men fortolker og repræsenterer hendes digteriske univers. Initiativtagerne ønsker skulpturen opstillet midt i Østre Anlæg, tæt på Inger Christensens bopæl gennem mere end 40 år, en lejlighed på Dag Hammarskjölds Allé.

Billedkunstudvalget finder skulpturen yderst relevant og abstraktionen over kunstneren og hendes værk spændende (19. december 2018).

Indre By Lokaludvalg er enige i, at digteren fortjener et monument, og at Østre Anlæg er det rette sted at placere det. Udvalget finder ikke den ønskede placering særlig velvalgt, men foreslår skulpturen opstillet på plænen ved Oslo Plads/Stockholmsgade (15. januar 2019).

Forvaltningen vurderer, at monumentet har såvel lokal som national og international betydning.

Forvaltningen er enig i Billedkunstudvalgets kunstneriske vurdering og lokaludvalgets forslag til en placering på plænen ved Oslo Plads, da der på denne plæne i en årrække stod Jørn Rønnaus *Ordtræ* (1996), hvor Inger Christensens digt *Jeg* (1960) var udkåret i en udgået, nu helt forgået elmestamme.

Værket er det første monument for digteren i det offentlige rum. Af ovennævnte grunde anbefaler forvaltningen, at monumentet godkendes, udføres og opsættes."

Statue af Karen Blixen på Sankt Annæ Plads

I mødet den 13. september 2018 besluttede lokaludvalget et høringssvar til Teknik- og Miljøforvaltningen om et forslag om at opsætte en statue af Karen Blixen på Sankt Annæ Plads.

Lokaludvalget svarede, at det giver mening med en permanent placering ved Den Sorte Diamant, hvor statuen kan understrege, at området rummer Det Kongelige Bibliotek.

Som alternativ foreslog lokaludvalget en placering på Bryghuspladsen mellem BLOX og Fæstningens Materielgård.

Den 8. april 2019 besluttede Teknik- og Miljøudvalget, at en statue af Karen Blixen kan opsættes på Sankt Annæ Plads inden udgangen af 2021.

Fra sagsfremstillingen:

"Forslagsstiller til monumentet er EvenTv v/Marie Breyen. Billedhuggeren Rikke Raben har udarbejdet en skitse til monumentet. Blandt de ønskede placeringer i København er én på et kommunalt areal, nemlig Sankt Annæ Plads.

Initiativtageren og forvaltningen er her blevet enige om en placering, hvor Toldbodgade krydser Sankt Annæ Plads som det eneste praktisk mulige sted.

Billedkunstudvalget fandt, "at det er et sympatisk og på mange måder relevant initiativ med en kunstnerisk markering af Karen Blixen i København", men "at formsproget ikke tilstrækkeligt markant afspejler Karen Blixens særlige person og værk" (5. september 2018). På trods af disse bemærkninger er udvalget positivt indstillet overfor projektet.

Indre By Lokaludvalg forholdt sig i deres høringssvar udelukkende til kunstværkets placering. Da forslagene alle ligger uden for kommunalt areal, har forvaltningen ikke taget stilling til placeringerne.

Karen Blixen har ikke nærmere personlig tilknytning til København, men forvaltningen vurderer, at skulpturen har national og

international betydning for København på grund af Blixens litterære virke og kulturpersonlighed. Udkastet til monumentet karakteriserer forfatteren, så man umiddelbart genkender Blixens figur.

Det vil være det første Karen Blixen-monument i det offentlige rum. Forvaltningen anbefaler af ovenanførte grunde, at skulpturen opsættes på Sankt Annæ Plads."

Christian IV-statue ved Børs-rampen

Monument for Inger Christensen, gipsmodel 2018.

Støbt i bronze, forlægget til fuldfigursportræt i model størrelse af Karen Blixen, juni 2018